Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B** **EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 1999/5/EÜ,**

9. märts 1999,

raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta

(EÜT L 91, 7.4.1999, lk 10)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1882/2003, 29. september 2003	L 284	1	31.10.2003

▼B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 1999/5/EÜ,

9. märts 1999,

raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eelkõige selle artiklit 100a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ([1])

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ([2])

toimides asutamislepingu artiklis 189b sätestatud korras ([3]) vastavalt lepituskomitees 8. detsembril 1998 heakskiidetud ühistekstile

ning arvestades, et:

(1) raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete sektor moodustab olulise osa telekommunikatsiooniturust, mis omakorda on ühenduse majanduse üks olulisemaid komponente; telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete sektoris kohaldatavaid direktiive ei ole enam võimalik kohandada nii, et need hõlmaksid kõiki uutest tehnoloogiatest, turu arengust ja võrke käsitlevatest õigusaktidest tulenevaid eeldatavaid muutusi kõnealuses sektoris;

(2) asutamislepingu artiklis 3b nimetatud subsidiaarsus- ja proportsionaalsuspõhimõtete kohaselt ei suuda liikmesriigid täielikult saavutada avatud konkurentsile rajatud telekommunikatsiooniseadmete ühisturu loomise eesmärki ning seetõttu võib selle paremini saavutada ühenduse tasandil; käesolevas direktiivis piirdutakse selle eesmärgi saavutamiseks vajalike meetmetega;

(3) liikmesriigid võivad artiklile 36 toetudes jätta käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja teatavad seadmeklassid;

(4) direktiiviga 98/13/EÜ ([4]) konsolideeriti telekommunikatsioonivõrkude lõppseadmeid ja satelliitside maajaamade seadmeid käsitlevad sätted, sealhulgas nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise meetmed;

(5) märkimisväärne hulk raadioseadmete turust jääb väljapoole kõnealuse direktiivi reguleerimisala;

(6) kahese kasutusega kaupade suhtes kohaldatakse nõukogu määrusega nr 3381/94 ([5]) kehtestatud ühenduse korda ekspordi kontrollimiseks;

(7) käesoleva direktiivi ulatuslik reguleerimisala eeldab mõistete ”raadioseadmed” ja ”telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmed” uut määratlemist; raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ühtse turu arendamisele suunatud reguleeriv kord peaks võimaldama hoida investeeringute, tootmise ja müügi tempot kooskõlas tehnoloogia ja turu arenguga;

(8) telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ja nii juhtmestatud ühendust kasutavate seadmete kui ka raadioedastust kasutavate võrkude üha suurenevat olulisust arvesse võttes peaksid raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete tootmise, turustamise ja kasutamise eeskirjad hõlmama mõlemat sellist seadmeklassi;

([1]) EÜT C 248, 14.8.1997, lk 4.
([2]) EÜT C 73, 9.3.1998, lk 10.
([3]) Euroopa Parlamendi 29. jaanuari 1998. aasta arvamus (EÜT C 56, 23.2.1998, lk 27), nõukogu 8. juuni 1998. aasta ühisseisukoht (EÜT C 227, 20.7.1998, lk 37) ja Euroopa Parlamendi 6. oktoobri 1998. aasta otsus (EÜT C 328, 26.10.1998, lk 32). Nõukogu 25. jaanuari 1999. aasta otsus ja Euroopa Parlamendi 10. veebruari 1999. aasta otsus.
([4]) EÜT L 74, 12.3.1998, lk 1.
([5]) EÜT L 367, 31.12.1994, lk 1.

▼B

(9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 1998. aasta direktiivis 98/10/EÜ avatud võrgu pakkumise kohaldamise kohta kõneside suhtes ja telekommunikatsiooni universaalteenuse kohta konkurentsitingimustele vastavas keskkonnas ([1]) nõutakse, et liikmesriikide reguleerivad asutused tagaksid võrkupääsuliideste üksikasjaliste tehnospetsifikaatide avaldamise, et kindlustada lõppseadmete tarnimiseks konkurentsinõuetele vastav turg;

(10) teatavates pingevahemikes kasutamiseks mõeldud elektriseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamiseks vastu võetud nõukogu 19. veebruari 1973. aasta direktiivi 73/23/EMÜ ([2]) eesmärgid on piisavad, et hõlmata nii raadioseadmeid kui ka telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmeid nende miinimumpingest olenemata;

(11) elektromagnetilise ühilduvusega seotud kaitsenõuded, mis on ette nähtud nõukogu 3. mai 1989. aasta direktiiviga 89/336/EMÜ elektromagnetilist ühilduvust käsitlevate liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta, ([3]) on piisavad, et hõlmata nii raadioseadmeid kui ka telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmeid;

(12) ühenduse õigusaktides on sätestatud, et toodete turustamist käsitlevate siseriiklike õigusaktide lahknevusest tulenevad takistused kaupade vabale liikumisele ühenduses on õigustatud ainult siis, kui siseriiklikud nõuded on vajalikud ja proportsionaalsed; seetõttu tuleb õigusaktide ühtlustamisel piirduda nende nõuetega, mis on vajalikud raadioseadmeid ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmeid käsitlevate oluliste nõuete rahuldamiseks;

(13) raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete klassi puhul olulised nõuded peaksid sõltuma asjaomase seadmeklassi laadist ja vajadustest; kõnealuseid nõudeid tuleb kohaldada arukalt, et mitte takistada tehnoloogilisi uuendusi ega vaba turumajanduse vajadusi;

(14) tuleks hoolitseda selle eest, et raadioseadmed ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmed ei põhjustaks terviseohtu, kui seda on võimalik vältida;

(15) telekommunikatsioon on oluline puuetega inimeste heaolu ja tööhõive seisukohast ning selline elanikkonnagrupp moodustab Euroopa rahvastikus märkimisväärse ja üha kasvava osa; seetõttu peaksid raadioseadmed ja telekommunikatsioonivõrgu seadmed olema asjakohastel juhtudel projekteeritud nii, et puuetega inimesed saaksid neid kasutada ilma neid kohandamata või minimaalselt kohandades;

(16) raadioseadmed ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmed võivad pakkuda teatavaid hädaabiteenusteks vajalikke funktsioone;

(17) raadioseadmetele ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmetele võib osutuda vajalikuks lisada mõningaid uusi omadusi, et välistada kasutajate ja abonentide isikuandmetesse ja eraelu puutumatusesse sekkumine ja/või pettused;

(18) mõningatel juhtudel võib osutuda vajalikuks võrguülene koostalitlusvõime muude käesolevas direktiivis määratletud seadmetega ja ühendus asjakohast tüüpi liidestega kogu ühenduses;

(19) seega peaks olema võimalik kindlaks määrata ja lisada kasutajate eraelu puutumatuse, puuetega inimestele mõeldud erivõimaluste, hädaabiteenuste ja/või pettuste ärahoidmise seisukohast vajalike omadustega seotud olulised erinõuded;

(20) tõdetakse, et konkurentsinõuetele vastaval turul aitavad tarbijaorganisatsioonide, tootjate, operaatorite ja sektori muude ettevõtjate väljatöötatud vabatahtlikud sertifitseerimis- ja märgistamiskavad

([1]) EÜT L 101, 1.4.1998, lk 24.
([2]) EÜT L 77, 26.3.1973, lk 29. Direktiivi on muudetud direktiiviga 93/68/EMÜ (EÜT L 220, 30.8.1993, lk 1).
([3]) EÜT L 139, 23.5.1989, lk 19. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 93/68/EMÜ.

▼B

kaasa kvaliteedi parandamisele ning parandavad tõhusalt tarbijate usaldust telekommunikatsioonitoodete ja -teenuste vastu; liikmesriigid võivad selliseid kavasid toetada; need kavad peaksid olema kooskõlas asutamiselepingus sätestatud konkurentsieeskirjadega;

(21) tuleks välistada teenuste vastuvõetamatu halvenemine nende isikute puhul, kes ei ole raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete kasutajad; terminalide valmistajad peaksid seadmed valmistama sel viisil, et oleks välistatud kahju tekitamine võrgule ja sellest tulenev kvaliteedi halvenemine, kasutades seadmeid tavapärastel töötingimustel; võrguoperaatorid peaksid oma võrgud rajama sel viisil, et terminalide valmistajad ei peaks seetõttu võtma ebaproportsionaalseid meetmeid võrkude kahjustumise vältimiseks; üldkasutatavate võrkude juurdepääsustandardite väljatöötamisel peaks Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituut (ETSI) seda eesmärki nõuetekohaselt arvesse võtma;

(22) kahjulike häirete vältimiseks tuleks tagada raadiospektri tulemuslik kasutamine; toetada tuleks selliste piiratud ressursside nagu raadiosagedusspektri võimalikult tõhusat kasutamist vastavalt tehnika tasemele;

(23) lõppseadmete ja telekommunikatsioonivõrkude vahelised ühtlustatud liidesed aitavad toetada konkurentsitingimustele vastavaid turgusid nii lõppseadmete kui ka võrguteenuste osas;

(24) üldkasutatavate telekommunikatsioonivõrkude operaatoritel peaks siiski olema võimalus määratleda oma liideste tehnilised omadused vastavalt asutamislepingus sätestatud konkurentsieeskirjadele; sellest lähtuvalt peaksid nad avaldama selliste liideste täpsed ja piisavad tehnospetsifikaadid, et tootjad saaksid kavandada käesoleva direktiivi nõuetele vastavaid telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmeid;

(25) sellest hoolimata on asutamislepingu konkurentsieeskirjade ja nõukogu 16. mai 1988. aasta direktiiviga 88/301/EMÜ konkurentsi kohta telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete turgudel ([1]) kehtestatud kõigi regulatiivse mõjuga tehnospetsifikaatide võrdse, läbipaistva ja mittediskrimineeriva kohtlemise põhimõte; seetõttu peavad ühendus ja liikmesriigid pärast konsulteerimist ettevõtjatega tagama, et käesoleva direktiiviga loodav reguleeriv õigusraamistik on õiglane;

(26) Euroopa standardiorganisatsioonid, eelkõige ETSI, peavad tagama, et ühtlustatud standardeid ajakohastatakse vastavalt vajadusele ja et need koostatakse viisil, mis välistab mitmetähendusliku tõlgendamise; ühtlustatud standardite haldamise, tõlgendamise ja rakendamise näol on tegemist väga spetsiifiliste ja üha keerukamaks muutuvate valdkondadega; need ülesanded eeldavad ettevõtjate seast valitud ekspertide aktiivset osalemist; teatavatel juhtudel võib osutuda vajalikuks tõlgendada või parandada ühtlustatud standardeid kiiremini, kui seda on võimalik teha tavapäraste menetlustega, mida kasutavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivi 98/34/EÜ (millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord) ([2]) kohaselt tegutsevad Euroopa standardiorganisatsioonid;

(27) raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete projekteerimise ja tootmise üleeuroopaliste ühtlustatud standardite olemasolu on üldistes huvides; selliste ühtlustatud standardite järgimisest tuleneb oluliste nõuete vastavuseeldus; näitamaks oluliste nõuete järgimist, võib kasutada ka teistsugused vahendeid;

([1]) EÜT L 131, 27.5.1988, lk 73. Direktiivi on muudetud direktiiviga 94/46/EÜ (EÜT L 268, 19.10.1994, lk 15).
([2]) EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37. Direktiivi on muudetud direktiiviga 98/48/EÜ (EÜT L 217, 5.8.1998, lk 18).

▼B

(28) seadmeklasside tähistuste määramisel tuleks toetuda CEPTi/ERCi ja asjaomaste Euroopa standardiorganisatsioonide asjatundlikkusele raadioküsimustes; võimaluse korral tuleks soodustada ka muid koostöövorme kõnealuste organitega;

(29) võimaldamaks komisjonil tõhusalt jälgida turu kontrollimist, peaksid liikmesriigid esitama asjakohase teabe liideste tüüpide, ebapiisavate või valesti kohaldatud ühtlustatud standardite, teavitatud organite ja järelevalveasutuste kohta;

(30) tulemusliku turujärelevalve huvides peaksid teavitatud organid ja järelevalveasutused vahetama teavet raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete kohta; sellises koostöös tuleks võimalikult palju kasutada elektroonilisi vahendeid; eelkõige peaks see koostöö tagama, et liikmesriikide ametiasutustele teatatakse nende turgudele viidud raadioseadmetest, mida kasutatakse ühenduses kooskõlastamata sagedusribadel;

(31) tootjad peaksid liikmesriikidele teatama oma kavatsustest tuua turule raadioseadmeid, mida kasutatakse sagedusribadel, mille kasutamine ei ole kogu ühenduses ühtlustatud; seetõttu peavad liikmesriigid kindlaks määrama sellise teatamise korra; see kord peaks olema proportsionaalne ega tohiks olla IV või V lisas sätestatut täiendav vastavushindamise menetlus; kõnealune teatamiskord on soovitav ühtlustada ning selle rakendamisel kasutada elektroonilisi vahendeid ja koondmenetlust;

(32) peaks olema lubatud asjaomastele olulistele nõuetele vastavate raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrkude lõppseadmete vaba ringlus; selliseid seadmeid peaks olema lubatud kasutada kavandatud otstarbel; kasutuselevõtmine võib eeldada raadiospektri kasutamiseks ja asjaomase teenuse osutamiseks vajalikke tegevuslubasid;

(33) messidel, näitustel jm peab olema võimalik välja panna raadioseadmeid ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmeid, mis ei vasta käesolevale direktiivile; huvitatud osapooli tuleks siiski nõuetekohaselt teavitada, et sellised seadmed ei vasta käesolevale direktiivile ning neid ei saa sellisena osta; liikmesriigid võivad niisuguste väljapandud raadioseadmete kasutuselevõtmist, sealhulgas sisselülitamist, piirata põhjustel, mis on seotud raadiospektri tulemusliku ja otstarbeka kasutamisega, kahjulike häirete vältimisega või rahva tervise kaitsega;

(34) raadiosagedusi eraldatakse liikmesriikides ja kuivõrd nende kasutamine ei ole ühtlustatud, kuuluvad need liikmesriikide ainupädevusse; on vaja ette näha kaitsemeetmed, mis lubavad liikmesriikidel vastavalt asutamislepingu artiklile 36 keelata, piirata või nõuda selliste raadioseadmete kõrvaldamist oma turult, mis on põhjustanud või mille puhul on alust arvata, et need põhjustavad kahjulikke häireid; liikmesriigis eraldatud raadiosageduste häirimine on piisav põhjus liikmesriikidele kaitsemeetmete võtmiseks;

(35) tootjad vastutavad defektsete seadmete tekitatud kahju eest vastavalt nõukogu direktiivile 85/374/EMÜ ([1]); kõik isikud, kes impordivad oma majandustegevuse käigus ühendusse seadmeid müügiks, vastutavad nimetatud direktiivi kohaselt, ilma et see piiraks tootjate vastutust; tootja, tema volitatud esindaja või seadme ühenduse turule viimise eest vastutav isik vastutab vastavalt liikmesriikide lepingulist või lepinguvälist vastutust käsitlevates õigusaktides sätestatud eeskirjadele;

(36) asjakohased meetmed, mida liikmesriigid või komisjon peavad võtma, kui käesoleva direktiivi sätetele vastavaks kuulutatud seade tekitab tõsist kahju võrgule või kahjulikke raadiohäireid, määratakse kindlaks kooskõlas ühenduse õiguse üldiste põhimõtetega, eelkõige objektiivsuse, proportsionaalsuse ja mittediskrimineerimise põhimõtetega;

([1]) EÜT L 210, 7.8.1985, lk 29.

▼B

(37) 22. juulil 1993. aastal võttis nõukogu vastu otsuse 93/465/EMÜ vastavushindamismenetluse eri etappidel kasutatavate moodulite ning CE-vastavusmärgistuse kinnitamise ja kasutamise eeskirjade kohta, mis on mõeldud kasutamiseks tehnilise ühtlustamise direktiivides; ([1]) kohaldatav vastavushindamise menetlus tuleks soovitavalt valida nimetatud otsuses ettenähtud moodulite seast;

(38) liikmesriigid võivad taotleda enda määratud organite ja oma järelevalveasutuste akrediteerimist vajalike Euroopa standardite kohaselt;

(39) raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete vastavust direktiivide 73/23/EMÜ ja 89/336/EMÜ nõuetele on otstarbekas näidata nimetatud direktiivides täpsustatud korra kohaselt, kui seadmed kuuluvad nende reguleerimisalasse; seetõttu võib juhul, kui ühtlustatud standardi kasutamisest tuleneb vastavuseeldus kaitsenõuetega, kasutada direktiivi 89/336/EMÜ artikli 10 lõikes 1 sätestatud korda; artiklis 10 ([2]) sätestatud korda võib kasutada siis, kui tootja ei ole kohaldanud ühtlustatud standardeid või kui selliseid standardeid ei ole;

(40) ühenduse ettevõtjatel peaks olema tegelik ja võrreldav juurdepääs kolmandate riikide turgudele ja neid tuleks kolmandates riikides kohelda samamoodi nagu ühenduses koheldakse ettevõtjaid, mis kuuluvad täielikult või enamusaktsiate kaudu asjaomaste kolmandate riikide kodanikele või mida kõnealused kodanikud tegelikult kontrollivad;

(41) selleks et aidata komisjonil saavutada õigusnormide ühtlustatud ja proportsionaalne kohaldamine turu ja üldsuse vajaduste rahuldamiseks, on soovitav luua komitee, mis ühendaks otse raadioseadmeid ja telekommunikatsioonivõrkude lõppseadmeid käsitlevate eeskirjade rakendamisega tegelevaid osapooli, eelkõige siseriiklikke nõuetekohasuse hindamise organeid ja turujärelevalve eest vastutavaid siseriiklikke organeid; vajaduse korral tuleks nõu pidada telekommunikatsioonioperaatorite, kasutajate, tarbijate, tootjate ja teenuseosutajate esindajatega;

(42) 20. detsembril 1994. aastal sõlmiti Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vaheline *modus vivendi*, mis käsitleb asutamislepingu artiklis 189b ettenähtud korras vastuvõetud õigusaktide rakendusmeetmeid; ([3])

(43) komisjon peaks jälgima käesoleva direktiivi ja muude asjaomaste direktiivide rakendamist ja tegelikku kohaldamist ning võtma meetmeid kõigi asjaomaste direktiivide kohaldamise kooskõlastamiseks, et vältida telekommunikatsiooniseadmete häireid, mis mõjutavad inimeste tervist või kahjustavad vara;

(44) käesoleva direktiivi toimimine tuleks õigel ajal läbi vaadata, pidades silmas telekommunikatsioonisektori arengut ning käesoleva direktiiviga ettenähtud oluliste nõuete ja nõuetekohasuse hindamise korra rakendamise käigus omandatud kogemusi;

(45) turuhäirete ja õiguskindlusetuse vältimiseks tuleb reguleeriva korra muutmise puhul tagada sujuv üleminek eelmiselt korralt;

(46) käesolev direktiiv asendab direktiivi 98/13/EÜ, mis tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada; välja arvatud kaitse- ja ohutusnõuded ja teatavad nõuetekohasuse hindamise menetlused, ei kohaldata käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate seadmete suhtes enam direktiive 73/23/EMÜ ja 89/336/EMÜ,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

([1]) EÜT L 220, 30.8.1993, lk 23.
([2]) EÜT L 220, 30.8.1993, lk 23.
([3]) EÜT C 102, 4.4.1996, lk 1.

▼B

I PEATÜKK

ÜLDOSA

Artikkel 1

Reguleerimisala ja eesmärk

1. Käesoleva direktiiviga luuakse reguleeriv raamistik raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete turuleviimiseks ühenduses, nende vaba liikumise ja kasutuselevõtmise tagamiseks.

2. Kui artikli 2 punktis a määratletud seadme lahutamatuks osaks või abiseadmeks on:

a) meditsiiniseade meditsiiniseadmeid käsitleva nõukogu 14. juuni 1993. aasta direktiivi 93/42/EMÜ ([1]) artikli 1 tähenduses või

b) aktiivne siirdatav meditsiiniseade aktiivseid siirdatavaid meditsiiniseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamist käsitleva nõukogu 20. juuni 1990. aasta direktiivi 90/385/EMÜ ([2]) artikli 1 tähenduses,

kohaldatakse seadmete suhtes käesolevat direktiivi, ilma et see piiraks direktiivide 93/42/EMÜ ja 90/385/EMÜ kohaldamist vastavalt meditsiiniseadmete ja aktiivsete siirdatavate meditsiiniseadmete suhtes.

3. Kui seadme näol on tegemist sõidukite raadiohäireid (elektromagnetilist ühilduvust) käsitlevas nõukogu direktiivis 72/245/EMÜ ([3]) nimetatud sõiduki komponendi või eraldi seadmestuga või kahe- või kolmerattaliste mootorsõidukite tüübikinnitust käsitleva nõukogu 30. juuni 1992. aasta direktiivi 92/61/EMÜ artiklis 1 nimetatud sõiduki komponendi või eraldi seadmestuga, kohaldatakse seadmete suhtes käesolevat direktiivi, ilma et see piiraks vastavalt direktiivi 72/245/EMÜ või direktiivi 92/61/EMÜ kohaldamist.

4. Käesolevat direktiivi ei kohaldata I lisas loetletud seadmete suhtes.

5. Käesolevat direktiivi ei kohaldata seadmete suhtes, mida kasutatakse ainult avaliku julgeoleku, riigikaitse, riigi julgeolekuga (kaasa arvatud riigi majanduslik heaolu, kui toiming on seotud riigi julgeoleku küsimustega) seotud tegevuseks ja riigi tegevuseks kriminaalõiguse valdkonnas.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *seade* – seadmed, mis on kas raadioseadmed või telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmed või mõlemad;

b) *telekommunikatsioonivõrgu lõppseade* – side võimaldamiseks mõeldud toode või selle osa, mis ühendatakse vahetult või millegi vahendusel ükskõik milliste vahenditega üldkasutatava telekommunikatsioonivõrgu (s.t täielikult või osaliselt üldkasutatavate telekommunikatsiooniteenuste osutamiseks kasutatava telekommunikatsioonivõrgu) liidestega;

c) *raadioseadmed* – toode või selle vajalik osa, mis suudab raadiolaineid edastades ja/või vastu võttes luua side, kasutades maapealseks või kosmose raadiosideks eraldatud spektrit;

d) *raadiolained* – elektromagnetlained sagedusega 9 kHz – 3 000 GHz, mis levivad ruumis ilma suunava elemendita;

e) *liides* –

([1]) EÜT L 169, 12.7.1993, lk 1.
([2]) EÜT L 152, 6.7.1972, lk 15. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 95/54/EÜ (EÜT L 266, 8.11.1995, lk 1).
([3]) EÜT L 225, 10.8.1992, lk 72. Direktiivi on muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga.

▼B

i) võrgu lõpp-punkt, mille puhul on tegemist füüsilise ühenduspunktiga, mille kaudu on kasutajal juurdepääs üldkasutatavale telekommunikatsioonivõrgule, ja/või

ii) raadioliides, mis määrab kindlaks raadioseadmete vahelise edastustee,

ja nende tehnospetsifikaadid;

f) *seadmeklass* – klass, mis iseloomustab käesoleva direktiivi põhjal samalaadseiks peetavaid konkreetset tüüpi seadmeid ja liideseid, mille jaoks seadmed on projekteeritud. Seade võib kuuluda rohkem kui ühte seadmeklassi;

g) *tehniline dokumentatsioon* – dokumendid, milles kirjeldatakse seadet ja millest saab teavet ja selgitusi selle kohta, kuidas on rakendatud kehtivad olulised nõuded;

h) *ühtlustatud standard* – tehnospetsifikaadid, mille tunnustatud standardiorganisatsioon on vastu võtnud komisjoni ülesandel direktiivis 98/34/EÜ sätestatud korras, et kehtestada üleeuroopalised nõuded, mille järgimine ei ole kohustuslik.

i) *kahjulikud häired* – häired, mis seavad ohtu raadionavigatsiooniteenuste või muude turvateenuste toimimise või mis muul viisil oluliselt moonutavad, takistavad või katkestavad korduvalt kohaldatavatele ühenduse või liikmesriigi eeskirjadele vastavat raadiosideteenust.

Artikkel 3

Olulised nõuded

1. Järgmisi olulisi nõudeid kohaldatakse kõigi seadmete suhtes:

a) kasutaja ja kõigi teiste isikute tervise ja ohutuse kaitse, sealhulgas direktiivis 73/23/EMÜ sätestatud ohutusnõuetega seotud eesmärgid, ilma et kohaldataks miinimumpinge nõuet;

b) direktiivis 89/336/EMÜ sätestatud elektromagnetilise ühilduvusega seotud kaitsenõuded.

2. Lisaks sellele peavad raadioseadmed olema valmistatud sel viisil, et need kasutaksid tõhusalt maapealseks või avakosmose raadiosideks eraldatud spektrit ja orbitaalressursse, et vältida kahjulikke häireid.

3. Komisjon võib artiklis 15 sätestatud korras otsustada, et teatavatesse seadmeklassidesse kuuluvad seadmed või konkreetset tüüpi seadmed peavad olema valmistatud sel viisil, et:

a) need on võrkude kaudu koostöövõimelised teiste seadmetega ja neid võib ühendada vajalikku tüüpi liidestega kogu ühenduses, ja/või et

b) need ei kahjusta võrku ega selle tööd ega kuritarvita võrgu ressursse, põhjustades teenuste kvaliteedi lubamatut halvenemist, ja/või et

c) need sisaldavad turvaseadmeid, et tagada kasutajate ja abonentide isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitse, ja/või et

d) need toetavad teatavaid võimalusi, mis tagavad pettuste vältimise, ja/või et

e) need toetavad teatavaid võimalusi, mis tagavad juurdepääsu hädaabiteenustele, ja/või et

f) need toetavad teatavaid võimalusi, mis muudavad kõnealused seadmed puuetega inimestele hõlpsamini kasutatavaks.

Artikkel 4

Liidese spetsifikaatidest teatamine ja nende avaldamine

1. Liikmesriigid teatavad enda reguleeritud liidestest komisjonile, kui nimetatud liidestest ei ole teatatud direktiivi 98/34/EÜ põhjal. Pärast artiklis 15 sätestatud korra kohast konsulteerimist komiteega kinnitab komisjon vastavuse teatatud liideste vahel ja määrab kindlaks seadmeklassi tunnuse, mille üksikasjad avaldatakse *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

▼B

2. Iga liikmesriik teatab komisjonile liidesetüübid, mida üldkasutatavate telekommunikatsioonivõrkude operaatorid kõnealuses riigis pakuvad. Liikmesriigid tagavad, et need operaatorid avaldavad selliste liideste korrektsed ja piisavad tehnospetsifikaadid enne kõnealuste liideste kaudu osutatavate teenuste üldkasutatavaks muutmist ning avaldavad ja ajakohastavad spetsifikaate korrapäraselt. Spetsifikaadid peavad olema piisavalt üksikasjalikud, et võimaldada projekteerida telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmeid, mis suudaksid kasutada kõiki vastava liidese kaudu pakutavaid teenuseid. Spetsifikaadid sisaldavad muu hulgas kogu teavet, mis on vajalik selleks, et tootjad saaksid omal valikul teha telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete suhtes kohaldatavate oluliste nõuete jaoks vajalikud katsed. Liikmesriigid tagavad, et operaatorid muudavad kõnealused spetsifikaadid lihtsalt kättesaadavaks.

Artikkel 5

Ühtlustatud standardid

1. Kui seadmed vastavad asjaomasele ühtlustatud standardile või selle osadele, mille viitenumbrid on avaldatud *Euroopa Ühenduste Teatajas*, eeldavad liikmesriigid nende artiklis 3 nimetatud oluliste nõuete järgimist, mis sisalduvad täielikult või osaliselt kõnealustes ühtlustatud standardites.

2. Kui liikmesriik või komisjon leiab, et ühtlustatud standardite järgimine ei taga vastavust artiklis 3 nimetatud olulistele nõuetele, mida kõnealune standard peaks hõlmama, suunab komisjon või liikmesriik küsimuse komiteele.

3. Kui ühtlustatud standardis esineb oluliste nõuetega seotud puudusi, võib komisjon pärast komiteega konsulteerimist ja artiklis 14 sätestatud korras avaldada *Euroopa Ühenduste Teatajas* ühtlustatud standardite tõlgendamise suunised või tingimused, mille puhul kõnealuse standardi järgimisest tuleneb vastavuseeldus. Pärast komiteega konsulteerimist ja artiklis 14 sätestatud korras võib komisjon tühistada ühtlustatud standardi, avaldades *Euroopa Ühenduste Teatajas* vastavasisulise teate.

Artikkel 6

Turuleviimine

1. Liikmesriigid tagavad, et seadmed viiakse turule ainult siis, kui need vastavad nõuetekohase paigaldamise ja hoolduse ning ettenähtud otstarbel kasutamise korral artiklis 3 nimetatud asjakohastele olulistele nõuetele ja muudele käesoleva direktiivi asjaomastele sätetele. Turuleviimiseks ei kehtestata seadmete suhtes täiendavaid siseriiklikke sätteid.

2. Otsustades oluliste nõuete artikli 3 lõike 3 kohast kohaldamist, määrab komisjon kindlaks nõuete täitmise tähtpäeva. Kui otsustatakse, et seadmeklass peab vastama artikli 3 lõike 3 kohastele olulistele erinõuetele, võib iga kõnealusesse seadmeklassi kuuluvat seadet, mis viiakse esmakordselt turule enne komisjoni määratud nõuete täitmise tähtpäeva, mõistliku aja jooksul edaspidigi turule viia. Komisjon kehtestab nii nõuete täitmise tähtpäeva kui ka ajavahemiku artiklis 14 sätestatud korras.

3. Liikmesriigid tagavad, et seadmete turuleviimise eest vastutav isik või tootja esitab kasutajatele teabe seadmete kavandatud otstarbe kohta koos tunnistusega olulistele nõuetele vastavuse kohta. Raadioseadmete puhul on selline teave pakendil ja seadme kasutusjuhenditel piisav selleks, et teha kindlaks liikmesriik või liikmesriigi geograafiline piirkond, kus seade on kasutamiseks mõeldud, ning VII lisa punktis 5 nimetatud seadmete tähistus juhib kasutaja tähelepanu teatavates liikmesriikides võimalikele piirangutele või nõuetele, mille kohaselt on raadioseadme kasutamiseks vaja tegevusluba. Telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete puhul piisab sellisest teabest, et teha kindlaks üldkasutatava telekommunikatsioonivõrgu liidesed, millega ühendamiseks seadmed on mõeldud. Kõigi seadmete puhul peab selline teave olema selgesti nähtav.

▼B

4. Raadioseadmete puhul, mis töötavad sagedusribadel, mille kasutamine ei ole kogu ühenduses ühtlustatud, teatab tootja või tema ühenduses tegutsev volitatud esindaja või seadmete turuleviimise eest vastutav isik asjaomases liikmesriigis spektri haldamise eest vastutavale siseriiklikule ametiasutusele kavatsusest viia selline seade liikmesriigi turule.

Kõnealune teade tuleb esitada vähemalt neli nädalat enne turuleviimise alustamist ja see peab sisaldama teavet seadme raadioomaduste (eelkõige sagedusribade, kanalisammu, modulatsiooni tüübi ja RF-võimsuse) kohta ning IV ja V lisas nimetatud pädeva asutuse tunnuskoodi.

Artikkel 7

Kasutuselevõtmine ja ühendamise õigus

1. Liikmesriigid lubavad võtta seadmed kasutusele nende ettenähtud otstarbel, kui need vastavad vajalikele olulistele nõuetele, mis on nimetatud artiklis 3 ja muudes käesoleva direktiivi asjaomastes sätetes.

2. Olenemata lõikest 1 ja ilma et see piiraks asjaomase teenuse osutamiseks vajaliku tegevusloa andmise ühenduse õiguse kohaseid tingimusi, võivad liikmesriigid piirata raadioseadmete kasutuselevõtmist ainult põhjustel, mis on seotud raadiospektri tulemusliku ja otstarbeka kasutamise, kahjulike häirete vältimise või rahva tervise kaitsega.

3. Ilma et see piiraks lõiget 4, tagavad liikmesriigid, et üldkasutatavate telekommunikatsioonivõrkude operaatorid ei keeldu telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ühendamisest vajalike liidestega tehnilistel põhjustel, kui kõnealused seadmed vastavad artiklis 3 nimetatud olulistele nõuetele.

4. Kui liikmesriik leiab, et käesolevale direktiivile vastavaks tunnistatud seade tekitab võrgule olulist kahju või põhjustab kahjulikke raadiohäireid või kahjustab võrku või selle tööd, võib operaatorile anda loa keelduda ühendusest, ühendada selline seade lahti või lõpetada selle teenused. Liikmesriik teatab igast niisugusest loast komisjonile, kes kutsub kokku komitee, et esitada oma seisukoht selles küsimuses. Pärast komiteega konsulteerimist võib komisjon algatada artikli 5 lõigetes 2 ja 3 nimetatud menetluse. Komisjon ja liikmesriigid võivad võtta ka muid asjakohaseid meetmeid.

5. Eriolukorras võib operaator seadme viivitamata lahti ühendada, kui võrgu kaitsmine eeldab seadme lahtiühendamist ja kui kasutajale saab viivitamata ja ilma talle lisakulutusi tekitamata pakkuda mingi alternatiivlahenduse. Operaator teatab sellest viivitamata lõike 4 ja artikli 9 rakendamise eest vastutavale siseriiklikule ametiasutusele.

Artikkel 8

Seadmete vaba liikumine

1. Liikmesriigid ei keela, piira ega takista selliste seadmete turuleviimist ega kasutuselevõtmist oma territooriumil, mis kannavad VII lisas osutatud CE-märgist näitamaks nende vastavust kõigile käesoleva direktiivi sätetele, sealhulgas II peatükis sätestatud nõuetekohasuse hindamise korrale. Sellega ei piirata artikli 6 lõike 4, artikli 7 lõike 2 ega artikli 9 lõike 5 kohaldamist.

2. Liikmesriigid ei loo takistusi käesoleva direktiivi nõuetele mittevastavate seadmete esitlemiseks messidel, näitustel, esitlustel vm, tingimusel et nähtaval sildil on selgelt osutatud, et selliseid seadmeid ei või turustada ega kasutusele võtta enne, kui need on nimetatud nõuetele vastavaks muudetud.

3. Kui seadmed kuuluvad teisi aspekte käsitlevate direktiivide reguleerimisalasse, mis näevad ette ka CE-märgise kinnitamise, näitab märgis, et sellised seadmed vastavad ka kõnealustele muudele direktiividele. Kui tootja võib ühe või mitme kõnealuse direktiivi kohaselt üleminekuaja jooksul valida, milliseid nõudeid kohaldada, näitab CE-märgis seadme vastavust siiski ainult nendele direktiividele, mida tootja on kohaldanud. Sel juhul tuleb kõnealustes direktiivides ettenähtud doku-

▼B

mentides, märkustes ja juhendites, mis lisatakse sellistele toodetele, esitada kohaldatavate direktiivide viiteandmed *Euroopa Ühenduste Teatajas* avaldatud kujul.

Artikkel 9

Kaitsemeetmed

1. Kui liikmesriik kinnitab, et käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluv seade ei vasta käesoleva direktiivi nõuetele, võtab ta oma territooriumil asjakohased meetmed selliste seadmete kõrvaldamiseks turult või selle teenuste lõpetamiseks, keelab nende turuleviimise või kasutuselevõtmise või piirab nende vaba liikumist.

2. Asjaomane liikmesriik teatab komisjonile viivitamata kõigist sellistest meetmetest, viidates oma otsuse põhjustele ja sellele, kas mittevastavus tuleneb:

a) artikli 5 lõikes 1 nimetatud ühtlustatud standardite ebaõigest kohaldamisest;

b) puudustest artikli 5 lõikes 1 nimetatud ühtlustatud standardites;

c) mittevastavusest artiklis 3 nimetatud olulistele nõuetele, kui seadmed ei vasta artikli 5 lõikes 1 nimetatud ühtlustatud standarditele.

3. Kui lõikes 1 nimetatud meetmed tulenevad artikli 5 lõikes 1 nimetatud ühtlustatud standardite ebaõigest kohaldamisest või artiklis 3 nimetatud nõuete täitmatajätmisest, kui seadmed ei vasta artikli 5 lõikes 1 nimetatud ühtlustatud standarditele, konsulteerib komisjon võimalikult kiiresti asjaomaste osapooltega. Komisjon teatab liikmesriikidele konsultatsioonide tulemused ja oma arvamuse meetmete õigustatuse kohta kahe kuu jooksul pärast seda, kui kõnealustest meetmetest teatati komisjonile.

4. Kui lõikes 1 nimetatud otsus tuleneb puudustest artikli 5 lõikes 1 nimetatud ühtlustatud standardites, suunab komisjon küsimuse kahe kuu jooksul komiteele. Komitee esitab oma seisukoha artiklis 14 sätestatud korras. Pärast sellist konsulteerimist teatab komisjon liikmesriikidele oma tulemused ja arvamuse selle kohta, kas liikmesriigi meetmed on õigustatud. Kui ta leiab, et meetmed on õigustatud, algatab ta viivitamata artikli 5 lõikes 2 nimetatud menetluse.

5. a) Olenemata artiklist 6 võib liikmesriik kooskõlas asutamislepingu ja eriti selle artiklitega 30 ja 36 võtta asjakohased meetmed, selleks et:

i) keelata või piirata toote viimist oma turule ja/või

ii) nõuda toote kõrvaldamist oma turult

selliste raadioseadmete, sealhulgas raadioseadme tüüpide puhul, mis on tekitanud või mille puhul on alust arvata, et need tekitavad kahjulikke häireid, sealhulgas olemasolevate või kavandatud teenuste häireid siseriiklikult eraldatud sagedusribadel.

b) Kui liikmesriik võtab meetmeid vastavalt punktile a, teatab ta viivitamata komisjonile nimetatud meetmetest ja nende võtmise põhjustest.

6. Kui liikmesriik teatab komisjonile lõikes 1 või 5 nimetatud meetmest, teavitab komisjon neist omakorda teisi liikmesriike ja konsulteerib selles küsimuses komiteega.

Kui pärast sellist konsulteerimist komisjon leiab, et:

— meede on põhjendatud, teatab ta sellest viivitamata küsimuse tõstatanud liikmesriigile ja teistele liikmesriikidele,

— meede ei ole põhjendatud, teatab ta sellest viivitamata liikmesriigile ja nõuab kõnealuse meetme tühistamist.

7. Komisjon registreerib liikmesriikide teatatud juhud ja esitab taotluse korral liikmesriikidele andmed nende kohta.

▼B

II PEATÜKK

VASTAVUSHINDAMINE

Artikkel 10

Vastavushindamise menetlus

1. Käesolevas artiklis kindlaksmääratud vastavushindamise menetlust kasutatakse selleks, et näidata seadme vastavust kõigile artiklis 3 nimetatud olulistele nõuetele.

2. Järgnevalt sätestatud korra asemel võib tootja omal äranägemisel seadmete vastavust artikli 3 lõike 1 punktides a ja b nimetatud olulistele nõuetele näidata vastavalt kas direktiivis 73/23/EMÜ või direktiivis 89/336/EMÜ sätestatud korra kohaselt, kui seadmed kuuluvad nimetatud direktiivide reguleerimisalasse.

3. Telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete suhtes, mis ei kasuta maapealseks või avakosmose raadiosideks eraldatud spektrit, ja raadioseadmete vastuvõtvate osade suhtes kohaldatakse vastavalt tootja valikule kas II, IV või V lisas kirjeldatud korda.

4. Kui tootja on kohaldanud artikli 5 lõikes 1 nimetatud ühtlustatud standardeid, kohaldatakse lõike 3 reguleerimisalast väljapoole jäävate raadioseadmete suhtes vastavalt tootja valikule kas III, IV või V lisas kirjeldatud korda.

5. Kui tootja ei ole kohaldanud artikli 5 lõikes 1 nimetatud ühtlustatud standardeid või kui ta on neid kohaldanud ainult osaliselt, kohaldatakse käesoleva artikli lõike 3 reguleerimisalast väljapoole jäävate raadioseadmete suhtes vastavalt tootja valikule kas IV või V lisas kirjeldatud korda.

6. Lõigetes 2–5 osutatud vastavushindamise menetlust käsitlevad dokumendid ja kirjavahetus koostatakse selle liikmesriigi riigikeeles, kus nimetatud menetlus toimub, või asjaomase pädeva asutuse heakskiidetud keeles.

Artikkel 11

Teavitatud asutused ja järelevalveasutused

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile asutused, kelle nad on määranud täitma artiklis 10 nimetatud vajalikke ülesandeid. Liikmesriigid kohaldavad määratavate asutuste valimisel VI lisas esitatud kriteeriume.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile oma territooriumil tegutsevatest ametiasutustest, kes täidavad käesoleva direktiivi toimimisega seotud järelevalveülesandeid.

3. Komisjon avaldab teavitatud asutuste nimekirja, tunnuskoodid ja volitustekohased ülesanded *Euroopa Ühenduste Teatajas*. Lisaks sellele avaldab komisjon *Euroopa Ühenduste Teatajas* järelevalveasutuste nimekirja. Liikmesriigid esitavad komisjonile kogu teabe, mis on vajalik kõnealuste nimekirjade ajakohastamiseks.

III PEATÜKK

CE-VASTAVUSMÄRGIS JA PEALDISED

Artikkel 12

CE-vastavusmärgis

1. Kõik asjakohastele olulistele nõuetele vastavad seadmed on tähistatud VII lisas esitatud CE-vastavusmärgisega. Nimetatud märgise kinnitamise eest vastutab tootja, tema ühenduses paiknev volitatud esindaja või isik, kes vastutab seadmete turuleviimise eest.

▼B

Kui kohaldatakse III, IV või V lisas kirjeldatud korda, lisatakse märgisele artikli 11 lõikes 1 nimetatud teavitatud asutuse tunnuskood. Kui on kindlaks määratud seadmeklassi tunnus, lisatakse ka raadioseadmetele see tunnus. Muid märgiseid võib seadmetele kanda tingimusel, et sellega ei halvendata CE-vastavusmärgise nähtavust ja loetavust.

2. Olenemata sellest, kas seade vastab asjaomastele olulistele nõuetele või mitte, ei või ühelgi seadmel olla muid märgistusi, mille kolmandad isikud võivad nende tähenduse ja kuju tõttu segamini ajada CE-vastavusmärgisega.

3. Pädev liikmesriik võtab asjakohased meetmed kõigi isikute suhtes, kes on märgistuse kinnitanud lõigete 1 ja 2 sätete vastaselt. Kui märgistuse kinnitanud isikut ei ole võimalik kindlaks teha, võib meetmeid võtta isiku suhtes, kelle valduses on seade mittevastavuse tuvastamise ajal.

4. Tootja teeb seadme kindlaks tüübi, partii ja/või seerianumbri ning seadme turuleviimise eest vastutava isiku või tootja nime põhjal.

IV PEATÜKK

KOMITEE

▼M1

Artikkel 13

Komitee loomine

1. Komisjoni abistab telekommunikatsiooniseadmete nõuetekohasuse hindamise ja turujärelevalve komitee (TCAM), edaspidi ”komitee”.

2. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 14

Komitee nõuandemenetlus

1. Komiteega konsulteeritakse artikli 5, artikli 6 lõike 2, artikli 7 lõike 4, artikli 9 lõike 4 ja VII lisa punkti 5 reguleerimisalasse kuuluvates küsimustes.

2. Komisjon konsulteerib komiteega korrapäraselt käesoleva direktiivi kohaldamisega seotud järelevalveküsimustes ja annab vajaduse korral vastavasisulisi suuniseid.

3. Kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ ([1]) artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle artikli 8 sätteid.

4. Komisjon konsulteerib korrapäraselt telekommunikatsioonivõrkude pakkujate, tarbijate ja tootjate esindajatega. Ta teavitab komiteed korrapäraselt selliste konsultatsioonide tulemustest.

Artikkel 15

Regulatiivkomitee menetlus

1. Lõikes 2 sätestatud menetlust kohaldatakse artikli 3 lõikega 3 ja artikli 4 lõikega 1 hõlmatud küsimuste puhul.

2. Kui viidatakse käesolevale artiklile, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ ([2]) artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artikli 8 sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

([1]) Nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsus 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused (EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23).

([2]) Nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsus 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused (EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23).

▼B

V PEATÜKK

LÕPP- JA ÜLEMINEKUSÄTTED

Artikkel 16

Kolmandad riigid

1. Liikmesriigid võivad komisjonile teatada kõigist neile teatavaks saanud raskustest, mis ühenduse ettevõtjatel on *de jure* või *de facto* ette tulnud seoses toodete viimisega kolmandate riikide turgudele.

2. Kui komisjonile teatatakse sellistest raskustest, võib ta vajaduse korral teha nõukogule ettepanekud vajalike volituste saamiseks, et algatada läbirääkimisi ühenduse ettevõtjatele võrreldavate õiguste saamiseks kõnealustes kolmandates riikides. Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega.

3. Lõike 2 kohaselt võetud meetmed ei piira ühenduse ja liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad asjaomastest rahvusvahelistest lepingutest.

Artikkel 17

Läbivaatamine ja aruandmine

Komisjon vaatab käesoleva direktiivi toimimise läbi ning annab selle kohta aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui 7. oktoobril 2000 ehk 18 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist ja pärast seda iga kolme aasta järel. Aruannetes käsitletakse asjakohaste standardite koostamise arengut ja rakendamise käigus tekkinud võimalikke probleeme. Lisaks sellele antakse aruannetes ülevaade komitee tegevusest, hinnatakse seadmete avatud ja konkurentsile rajatud turu ülesehitamisel ühenduse tasandil tehtud edusamme ja uuritakse, kuidas tuleks arendada seadmete turuleviimise ja kasutuselevõtmise reguleerivat raamistikku, et:

a) tagada ühenduse tasandil ühtse süsteemi loomine kõigi seadmete jaoks;

b) võimaldada telekommunikatsiooni-, audiovisuaal- ja infotehnoloogiasektori lähenemist;

c) võimaldada reguleerivate meetmete ühtlustamist rahvusvahelisel tasandil.

Eelkõige uuritakse aruandes, kas olulised nõuded on endiselt vajalikud kõigi kaasatud seadmeklasside puhul ja kas IV lisa kolmandas punktis sätestatud kord on proportsionaalne võrreldes eesmärgiga tagada kõnealuse lisa reguleerimisalasse kuuluvate seadmete vastavus olulistele nõuetele. Vajaduse korral võib aruandes teha ettepaneku lisameetmete kohta, et täielikult saavutada direktiivi eesmärk.

Artikkel 18

Üleminekusätted

1. Vastavust artikli 3 lõike 1 punktides a ja b nimetatud olulistele nõuetele võib eeldada, lähtudes direktiivide 73/23/EMÜ või 89/336/EMÜ kohastest standarditest, mille viitenumbrid on avaldatud *Euroopa Ühenduste Teatajas*. Vastavust artiklis 3 nimetatud muudele asjaomastele olulistele nõuetele võib eeldada, lähtudes direktiivi 98/13/EÜ kohastest ühistest tehnilistest eeskirjadest, mille viitenumbrid on avaldatud *Euroopa Ühenduste Teatajas*. Komisjon avaldab kõnealuste standardite viitenumbrid *Euroopa Ühenduste Teatajas* viivitamata pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

2. Liikmesriigid ei takista direktiivi 98/13/EÜ sätetele või nende territooriumil kehtivatele eeskirjadele vastavate seadmete turuleviimist ega kasutuselevõtmist, kui kõnealused seadmed viidi turule esmakordselt enne käesoleva direktiivi jõustumist või hiljemalt kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

▼B

3. Lisaks artikli 3 lõikes 1 nimetatud olulistele nõuetele võivad liikmesriigid taotleda, et kuni 30 kuu pikkuse ajavahemiku jooksul pärast artikli 19 lõike 1 esimeses lauses nimetatud kuupäeva ja asutamislepingu sätete kohaselt jätkuvalt nõuda, et telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmed ei või põhjustada direktiivis 98/10/EÜ määratletud universaalteenuse raames kasutatava telefonsideteenuse kvaliteedi vastuvõetamatut halvenemist.

Liikmesriik teatab komisjonile põhjused, miks sellise nõude jätkamist taotletakse, tähtpäeva, mille möödumisel ei ole kõnealuse teenuse puhul seda nõuet enam vaja, ja kõnealusest tähtpäevast kinnipidamiseks kavandatud meetmed. Komisjon kaalub taotlust, võttes arvesse eelkõige olukorda asjaomases liikmesriigis ja vajadust tagada ühenduse tasandil ühtne reguleeriv keskkond, ning teatab liikmesriigile, kas olukord kõnealuses liikmesriigis õigustab tema arvates nõude jätkuvat kohaldamist, ja juhul, kui vastus on jaatav, teatab ta, millise tähtpäevani on sellise nõude kohaldamine õigustatud.

Artikkel 19

Direktiivi ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusaktid vastu ja avaldavad need hiljemalt 7. aprillil 2000. Nad teatavad sellest viivitamata komisjonile. Liikmesriigid kohaldavad nende õigusaktide sätteid alates 8. aprillist 2000.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või neid meetmeid ametlikult avaldades nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näeb ette liikmesriik.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusaktide teksti.

Artikkel 20

Kehtetuks tunnistamine

1. Direktiiv 98/13/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 8. aprillist 2000.

2. Käesolev direktiiv ei ole eridirektiiv direktiivi 89/336/EMÜ artikli 2 lõike 2 tähenduses. Direktiivi 89/336/EMÜ sätteid, välja arvatud kõnealuse direktiivi artiklis 4 ja III lisas esitatud kaitsenõuded ja artikli 10 lõigetes 1 ja 2 ning I lisas esitatud vastavushindamise menetlus, ei kohaldata käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate seadmete suhtes alates 8. aprillist 2000.

3. Direktiivi 73/23/EMÜ sätteid, välja arvatud kõnealuse direktiivi artiklis 2 ja I lisas esitatud ohutusnõuete eesmärgid ning III lisa B jaos ja IV lisas esitatud vastavushindamise menetlus, ei kohaldata käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate seadmete suhtes alates 8. aprillist 2000.

Artikkel 21

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub *Euroopa Ühenduste Teatajas* avaldamise päeval.

Artikkel 22

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

▼B

I LISA

ARTIKLI 1 LÕIKE 4 KOHASELT VÄLJAPOOLE KÄESOLEVA DIREKTIIVI REGULEERIMISALA JÄÄVAD SEADMED

1. Rahvusvahelise Telekommunikatsiooniliidu (ITU) raadiosideeeskirjade artikli 1 määratluse 53 kohased raadioamatööride kasutatavad raadioseadmed, kui need ei ole kaubanduslikult kättesaadavad.

   Raadioamatööridele kokkupanemiseks mõeldud komplekte ja raadioamatööride modifitseeritud või neile kasutamiseks mõeldud kaubanduslikke seadmeid ei peeta kaubanduslikult kättesaadavateks seadmeteks.

2. Nõukogu 20. detsembri 1996. aasta direktiivi 96/98/EÜ (laevaseadmete kohta) ([1]) reguleerimisalasse kuuluvad seadmed.

3. Kaabeldus ja juhtmestik.

4. Raadiovastuvõtuseadmed, mis on mõeldud ainult heli- ja teleringhäälingusaadete vastuvõtmiseks.

5. Tooted, seadmed ja detailid nõukogu 16. detsembri 1991. aasta määruse (EMÜ) nr 3922/91 (tehniliste nõuete ja haldusprotseduuride kooskõlastamise kohta tsiviillennunduses) ([2]) artikli 2 tähenduses.

6. Lennuliikluse korraldamises kasutatavad seadmed ja süsteemid nõukogu 19. juuli 1993. aasta direktiivi 93/65/EMÜ (omavahel ühilduvate tehnospetsifikaatide määratlemise ja kasutamise kohta lennuliikluse korraldamiseks vajalike seadmete ning süsteemide hankimisel) ([3]) artikli 1 tähenduses.

([1]) EÜT L 46, 17.2.1997, lk 25.
([2]) EÜT L 373, 31.12.1991, lk 4. Määrust on muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 2176/96 (EÜT L 291, 14.11.1996, lk 15).
([3]) EÜT L 187, 29.7.1993, lk 52. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 97/15/EÜ (EÜT L 95, 10.4.1997, lk 16).

▼B

II LISA

ARTIKLI 10 LÕIKES 3 NIMETATUD VASTAVUSHINDAMISE MENETLUS

Moodul A (toote sisekontroll)

1. Käesolevas moodulis kirjeldatakse menetlust, mille puhul tootja või tema ühenduses asuv volitatud esindaja, kes täidab punktis 2 sätestatud kohustusi, tagab ja deklareerib, et kõnealused tooted vastavad nende suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele. Tootja või tema ühenduses asuv volitatud esindaja kinnitab igale tootele CE-märgise ja koostab kirjaliku vastavusdeklaratsiooni.
2. Tootja koostab punkti 4 kohased tehnilised dokumendid ning tema või tema ühenduses asuv volitatud esindaja säilitab neid kontrollimiseks kõigi liikmesriikide asjaomaste ametiasutuste jaoks vähemalt kümme aastat pärast viimase toote valmistamist.
3. Kui tootja ega tema esindaja ei asu ühenduses, vastutab tehniliste dokumentide kättesaadavuse eest isik, kes tegeleb toote viimisega ühenduse turule.
4. Tehniliste dokumentide järgi peab olema võimalik hinnata toote vastavust direktiivis esitatud olulistele nõuetele. Dokumendid peavad käsitlema toote kavandit, tootmist ja tööd, eelkõige peab neis sisalduma:
   - — üldine tootekirjeldus,
   - — põhimõtteline projekt, tööjoonised ning detailide, alakoostude, elektriskeemide jms plaanid,
   - — nimetatud tööjoonistest ja plaanidest ning toodete tööpõhimõttest arusaamiseks vajalikud kirjeldused ja selgitused,
   - — artiklis 5 nimetatud standardite loetelu, mis on kohaldatud täielikult või osaliselt, ning kirjeldused ja selgitused nende lahenduste kohta, mida on kasutatud direktiivis esitatud oluliste nõuete järgimiseks, kui artiklis 5 nimetatud standardeid ei ole kohaldatud või kui neid ei ole,
   - — konstruktsiooniarvutuste, tehtud uuringute jne tulemused,
   - — katsearuanded.
5. Tootja või tema volitatud esindaja peab säilitama vastavusdeklaratsiooni koopiat koos tehniliste dokumentidega.
6. Tootja peab võtma kõik vajalikud meetmed selleks, et tootmisprotsessis tagataks toodete vastavus punktis 2 nimetatud tehnilistele dokumentidele ja nende suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele.

▼B

III LISA

ARTIKLI 10 LÕIKES 4 NIMETATUD VASTAVUSHINDAMISE MENETLUS

(Toote sisekontroll ja seadmete erikatsed) ([1])

Käesolev lisa koosneb II lisast ja järgmistest täiendavatest nõuetest.

Tootja peab iga seadmetüübi puhul tegema kõik olulised raadiokatsed või laskma need teha kellelgi teisel. Kui katseid ei ole ühtlustatud standardites määratletud, vastutab oluliseks peetavate katsete määratlemise eest tootja valitud teavitatud asutus. Teavitatud asutus peab nõuetekohaselt arvesse võtma koos tegutsevate teavitatud asutuste varasemaid otsuseid.

Tootja või tema esinduses tegutsev volitatud esindaja või isik, kes vastutab seadmete turuleviimise eest, peab kinnitama, et kõnealused katsed on tehtud ja et seadmed vastavad olulistele nõuetele, ning kandma tootmisprotsessi käigus tootele teavitatud asutuse tunnuskoodi.

([1]) Lisa tugineb moodulile A, mida on täiendatud kõnealuse sektori puhul vajalike lisanõuetega.

▼B

IV LISA

ARTIKLI 10 LÕIKES 5 NIMETATUD VASTAVUSHINDAMISE MENETLUS

(Tehniline dokumentatsioon)

Käesolev lisa koosneb III lisast ja järgmistest täiendavatest nõuetest.

II lisa punktis 4 kirjeldatud tehnilised dokumendid ja vastavusavaldus, mis kinnitab vastavust III lisas kirjeldatud konkreetsetele raadiokatsetele, moodustavad tehnilise dokumentatsiooni.

Tootja, tema ühenduses asuv volitatud esindaja või isik, kes vastutab seadmete turuleviimise eest, peavad esitama tehnilise dokumentatsiooni ühele või mitmele teavitatud asutusele; igale teavitatud asutusele teatatakse ka kõigi teiste selliste asutuste nimed, kellele dokumentatsioon on saadetud.

Teavitatud asutus peab tehnilise dokumentatsiooni läbi vaatama ja kui leitakse, et vastavust käesoleva direktiivi nõuetele ei ole asjakohaselt tõendatud, võib teavitatud asutus edastada oma seisukoha tootjale, tema ühenduses asuvale volitatud esindajale või isikule, kes vastutab seadmete turuleviimise eest, ning ta peab sellest teavitama teavitatud asutusi, kes on saanud tehnilise dokumentatsiooni. Selline seisukoht tuleb edastada nelja nädala jooksul pärast seda, kui teavitatud asutus on nimetatud dokumentatsiooni kätte saanud. Kõnealuse seisukoha kättesaamisel või pärast neljanädalase ajavahemiku möödumist võib seadmed turule viia, ilma et see piiraks artikli 6 lõiget 4 ja artikli 9 lõiget 5.

Tootja, tema ühenduses asuv volitatud esindaja või isik, kes vastutab seadmete turuleviimise eest, peab tehnilist dokumentatsiooni säilitama kontrollimiseks kõigi liikmesriikide asjaomaste ametiasutuste jaoks vähemalt kümme aastat pärast viimase seadme valmistamist.

▼B

V LISA

ARTIKLIS 10 NIMETATUD VASTAVUSHINDAMISE MENETLUS

Kvaliteedi täielik tagamine

1. Kvaliteedi täielik tagamine on menetlus, mille puhul punktis 2 sätestatud kohustusi täitev tootja tagab ja kinnitab, et asjaomased tooted vastavad nende suhtes kohaldatavatele nõuetele. Tootja peab kinnitama igale tootele artikli 12 lõikes 1 nimetatud märgised ja koostama kirjaliku vastavusavalduse.

2. Tootja peab punktis 3 nimetatud projekteerimiseks, tootmiseks ning lõpptoote kontrollimiseks ja katsetamiseks kasutama heakskiidetud kvaliteedisüsteemi ning tema suhtes tuleb kohaldada järelevalvet vastavalt punktile 4.

3. *Kvaliteedisüsteem*

3.1. Tootja esitab oma kvaliteedisüsteemi hindamiseks teavitatud asutusele taotluse.

Taotluses peab sisalduma:

— kogu asjakohane teave kavandatud toodete kohta,

— kvaliteedisüsteemi dokumendid.

3.2. Kvaliteedisüsteem peab tagama toodete vastavuse nende suhtes kohaldatavatele direktiivi nõuetele. Kõik tootja vastuvõetud elemendid, nõuded ja sätted tuleb süstemaatiliselt dokumenteerida kirjalike põhimõtete, menetluste ja juhenditena. Kvaliteedisüsteemi dokumenteerimine peab tagama ühesuguse arusaamise kvaliteedipõhimõtetest ja -menetlustest, näiteks kvaliteediprogrammidest, -projektidest, -juhistest ja -andmestikest.

Eelkõige peavad nad sisaldama piisava kirjelduse järgmise kohta:

— kvaliteedialased eesmärgid ning projekteerimise ja tootekvaliteediga seotud organisatsiooniline struktuur ja juhtkonna asjakohased kohustused ja volitused,

— tehnospetsifikaadid, sealhulgas ühtlustatud standardid ja tehnilised eeskirjad, ning teostatavate katsete asjakohased spetsifikaadid ja kui artikli 5 lõikes 1 nimetatud standardeid ei kohaldata täielikult, siis ka vahendid, mille abil tagatakse vastavus toodete suhtes kohaldatavatele olulistele nõuetele,

— projekteerimise järelevalve- ja kontrollimeetodid, asjaomasesse tootekategooriasse kuuluvate toodete projekteerimisel kasutatavad protsessid ja süstemaatilised meetmed,

— vastavad tootmise, kvaliteedikontrolli ja kvaliteedi tagamise meetodid, protsessid ja süstemaatilised meetmed, mida kasutatakse,

— enne tootmist, tootmise ajal ja pärast seda tehtavad uuringud ja katsed ning nende teostamissagedus ja võimaluse korral enne tootmist tehtud katsete tulemused,

— vahendid, mille abil tagatakse, et katseteks ja uuringuteks vajalike vahendite puhul järgitakse nende tegemiseks kehtestatud asjaomaseid nõudeid,

— kvaliteediandmestikud, näiteks uuringute aruanded ja katseandmed, kalibreerimisandmed, aruanded asjaomaste töötajate erialase pädevuse kohta jne,

— projekteerimise ja toodete nõutava kvaliteedi järelevalve vahendid ja kvaliteedisüsteemi tõhus toimimine.

3.3. Teavitatud asutus peab hindama kvaliteedisüsteemi, et teha kindlaks, kas see vastab punktis 3.2 nimetatud nõuetele. Ta peab nendele nõuetele vastavaks kvaliteedisüsteeme, mille puhul rakendatakse asjakohaseid ühtlustatud standardeid.

Teavitatud asutus peab hindama eelkõige seda, kas kvaliteedikontrollsüsteem tagab toodete vastavuse käesoleva direktiivi nõuetele, pidades silmas punktide 3.1 ja 3.2 kohaselt esitatud dokumente, sealhulgas vajaduse korral tootja esitatud katsetulemusi.

Hindamiskomisjonis peab olema vähemalt üks liige, kellel on asjaomase tootetehnoloogia hindamise kogemusi. Hindamise käigus peab tegema kontrollkäike tootja ettevõttesse.

Otsusest tuleb teatada tootjale. Teade peab sisaldama kontrolli põhjal tehtud järeldusi ning põhjendatud hindamisotsust.

▼B

3.4. Tootja peab täitma kinnitatud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi ja toetama kõnealust süsteemi, et see oleks piisav ja tõhus.

Tootja või tema volitatud esindaja peab teatama kvaliteedisüsteemi heaks kiitnud teavitatud asutusele kvaliteedisüsteemi kavatsetavast ajakohastamisest.

Teavitatud asutus peab hindama kavandatavaid muudatusi ja otsustama, kas muudetud kvaliteedisüsteem rahuldab punktis 3.2 esitatud nõuded või on vaja hindamist korrata.

Teavitatud asutus peab oma otsusest teatama tootjale. Teade peab sisaldama kontrolli põhjal tehtud järeldusi ning põhjendatud hindamisotsust.

4. *Teavitatud asutuse vastutusel teostatav EÜ järelevalve*

4.1. Järelevalve eesmärk on tagada, et tootja täidab kinnitatud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi nõuetekohaselt.

4.2. Tootja võimaldab teavitatud asutusele inspekteerimiseks juurdepääsu projekteerimis-, tootmis-, kontrollimis-, katse- ja laoruumidele ning annab talle kogu vajaliku informatsiooni, eelkõige:

— kvaliteedisüsteemi dokumendid,

— kvaliteedisüsteemi projekti käsitlevas osas ettenähtud kvaliteediandmestikud, näiteks analüüsitulemused, arvutused, katsed jms,

— kvaliteedisüsteemi tootmist käsitlevas osas ettenähtud kvaliteediandmestikud, näiteks inspekteerimisprotokollid ja katseandmed, kalibreerimisandmed, andmed töötajate erialase pädevuse kohta jms.

4.3. Teavitatud asutus peab mõistliku aja järel tegema kontrolle kindlustamaks, et tootja säilitab ja kohaldab kvaliteedisüsteemi, ja esitama tootjale selle kohta aruande.

4.4. Lisaks sellele võib teavitatud asutus tootjale ette teatamata teha kontrollkäike. Selliste kontrollkäikude ajal võib teavitatud asutus teha katseid või lasta neid teha, et kontrollida vajaduse korral kvaliteedisüsteemi nõuetekohast toimimist; ta peab esitama tootjale kontrollkäigu aruande ja katse tegemise korral ka katsearuande.

5. Tootja peab vähemalt kümme aastat pärast viimase toote valmimist säilitama riigi ametiasutuste jaoks järgmisi dokumente:

— punkti 3.1 teises taandes märgitud dokumendid,

— punkti 3.4 teises lõigus nimetatud ajakohastamised,

— teavitatud asutuse otsused ja aruanded, mis on nimetatud punkti 3.4 viimases lõigus ning punktides 4.3 ja 4.4.

6. Kõik teavitatud asutused peavad võimaldama teistel teavitatud asutustel kasutada teavet kvaliteedisüsteemidele antud kinnituse ja kinnituse tühistamise kohta, kaasa arvatud viited asjaomasele tootele või toodetele.

▼B

VI LISA

MIINIMUMNÕUDED, MIDA LIIKMESRIIGID PEAVAD ARTIKLI 11 LÕIKE 1 KOHASELT TEAVITATUD ASUTUSI AMETISSE NIMETADES ARVESSE VÕTMA

1. Teavitatud asutus, selle juht ja töötajad, kes vastutavad teavitatud asutuse ametisse nimetamise põhjuseks olevate ülesannete täitmise eest, ei tohi olla raadioseadmete ega telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete projekteerija, tootja, tarnija ega paigaldaja, telekommunikatsioonivõrgu operaator, teenuseosutaja ega ühegi nimetatu volitatud esindaja. Nad peavad olema sõltumatud ega või olla vahetult ega esindajana seotud raadioseadmete või telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete projekteerimise, valmistamise, turustamise või hooldusega. See ei välista võimalust vahetada tehnilist teavet tootja ja teavitatud asutuse vahel.
2. Teavitatud asutus ja selle töötajad peavad täitma teavitatud asutuse ametisse nimetamise põhjuseks olevaid ülesandeid suurima erialase usaldusväärsuse ja tehnilise pädevusega ning olema sõltumatud igasugustest, eelkõige majanduslikest surveavaldustest ja ahvatlustest, mis võiksid mõjutada nende arvamust või kontrollitulemusi, eriti isikute või isikurühmade poolt, kelle huvid on seotud selliste tulemustega.
3. Teavitatud asutuse käsutuses peab olema vajalik personal ja vajalikud vahendid, et ta saaks nõuetekohaselt täita talle määratud ülesannetega seotud tehnilisi ja haldusülesandeid.
4. Kontrollimise eest vastutaval personalil peab olema:
   — hea tehniline ja erialane ettevalmistus,
   — piisavad teadmised tehtavate katsete ja kontrollide nõuete kohta ja piisavad kogemused sellisteks katseteks või kontrollideks,
   — oskus koostada kontrollitulemuste kinnitamiseks tunnistusi, protokolle ja aruandeid.
5. Kontrollijate erapooletus peab olema tagatud. Nende palk ei tohi sõltuda katsete ega kontrollimiste hulgast ega nende tulemustest.
6. Teavitatud asutus peab sõlmima vastutuskindlustuslepingu, välja arvatud juhul, kui sellist vastutust kannab liikmesriik vastavalt siseriiklikele õigusaktidele või kui liikmesriik ise on vahetult vastutav.
7. Teavitatud asutuse personal peab hoidma ametisaladust, mis on seotud käesoleva direktiivi või selle jõustamiseks vastuvõetud siseriiklike õigusaktide kohaselt täidetud ülesannete käigus omandatud teabega (välja arvatud teave selle riigi pädevatele haldusorganitele, kus teavitatud asutus tegutseb).

▼B

VII LISA

ARTIKLI 12 LÕIKES 1 NIMETATUD SEADMETE MÄRGISTAMINE

1. CE-vastavusmärgis koosneb tähtedest CE järgmisel kujul:

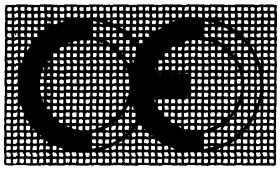

   CE-märgise vähendamisel või suurendamisel tuleb kinni pidada eespool esitatud joonise proportsioonidest.

2. CE-vastavusmärgis peab olema vähemalt 5 mm kõrge, kui see on seadme laadi tõttu võimalik.

3. CE-vastavusmärgis tuleb kinnitada tootele või selle andmeplaadile. Lisaks tuleb see kinnitada ka võimalikule pakendile ja saatedokumentidele.

4. CE-vastavusmärgis peab olema nähtav, loetav ja kustumatu.

5. Seadmeklassi tunnus peab olema esitatud kujul, mille määrab kindlaks komisjon artiklis 14 sätestatud korras.

   Vajaduse korral peab sellesse kuuluma ka element, mis annab kasutajale teavet selle kohta, et seade töötab sellistel raadiosagedusaladel, mille kasutamine ei ole kogu ühenduses ühtlustatud.

   See peab olema sama kõrge kui CE-märgis.